

Surat khabar: Utusan Sarawak (Stail)

Hari/Tarikh: 15/8/2016

Muka surat: m2

Unimas bina hidromikro di Pa'Rampoh, Bario

Majlis Pelancaran dan Penyerahan Projek Hidromikro Kampung Pa'Rampoh A & B, Bario, Miri, Sarawak dirasmikan oleh Ahli Dewan Undangan Negeri N78, Mulu, merangkap Timbalan Speaker Dewan Undangan Negeri Sarawak, Datuk Gerawat Jala baru-baru ini.

Turut hadir semasa majlis pelancaran adalah Naib Canselor, Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS), Profesor Dato' Mohamad Kadim Suaidi.

Projek Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB) ini dibiyai sepenuhnya oleh Kementerian Tenaga Teknologi Hijau dan Air (KeTTHA) dan dilaksanakan oleh Pusat Tenaga Boleh Diperbaharui (CREN) dari Fakulti Kejuruteraan, Unimas.

Tapak projek ini yang terletak di sebuah aliran sungai dengan sumber airnya adalah

air tadahan daripada kawasan berbukit ini merupakan sebahagian pemangkin kepada perubahan dan memainkan peranan penting dalam merealisasikan matlamat Kerajaan bagi memperbaiki mutu kehidupan rakyat menjelang tahun 2020.

Kampung Pa'Rampoh terletak di dataran tanah tinggi Kelabit di timur laut, Sarawak dengan aktiviti ekonomi utama penduduk kampung adalah dalam sektor pertanian terutamanya penanaman padi serta penanaman buah sitrus seperti nenas.

Sebelum ini, penduduk kampung bergantung sepenuhnya dengan Janakuasa Diesel sebagai sumber tenaga elektrik bagi menjalankan aktiviti ekonomi dan kegiatan harian mereka.

Hal ini kerana, perkampungan ini tidak disambung dengan bekalan elektrik secara

talian Grid.

Sistem Janakuasa Diesel mempunyai kelemahannya tersendiri seperti mengeluarkan asap semasa beroperasi serta mengeluarkan bunyi bising yang boleh menimbulkan ketidakselesaan penduduk setempat, malahan penduduk kampung juga terpaksa memperuntukan sebahagian daripada pendapatan mereka untuk menghidupkan Janakuasa Diesel.

Tujuan utama projek ini adalah untuk membina serta membuat penyelidikan infrastruktur hidromikro, menjana dan membekalkan tenaga elektrik menggunakan kuasa hidro (air) ke Kampung Pa'Rampoh.

Projek ini telah siap sepenuhnya semenjak September 2015 dan kini berada dalam tempoh tanggungan kecacatan sehingga 12 bulan dan ia telah beroperasi menjana tenaga

elektrik secara percuma sehingga kini.

Dengan bentuk topografi mukabumi yang positif, sebuah empangan untuk menadah air yang mencukupi dapat dibina. Selain itu, aliran air sungai yang mengalir berterusan sepanjang tahun serta tiada aktiviti pembalakan di sekitar kawasan tersebut menjadikan ianya sebuah tempat yang sangat berpotensi untuk sistem hidro mikro dibangunkan.

Mempelajari kesan dari bentuk muka bumi tersebut, dan potensi yang sangat cerah untuk menjana kuasa elektrik yang lebih tinggi dari sumber tenaga semulajadi iaitu hidro, yang sedia ada, ahli penyelidikan di Pusat Tenaga Boleh Diperbaharui (CREN) di Fakulti Kejuruteraan Unimas telah memohon kepada KeTTHA untuk membiayai satu projek hidro mikro di kampung terse-

DATUK Gerawat ditemani Prof Kadim meninjau projek Hidro Mikro Kampung Pa' Rampoh A & B Bario, Miri.

but.

Berdasarkan "Unimas Micro Hydro Community Based Framework" dan bersandarkan komitmen penduduk kampung yang sangat menggalakkan, CREN (Unimas) telah diberi tanggungjawab untuk mengendalikan dan membina Projek Mikro Hidro ini.

Objektif utamanya adalah untuk menjana elektrik secara percuma menggunakan kuasa hidro Dengan kuasa yang dijana ini, penduduk Kampung tidak perlu lagi menghidupkan Janakuasa Diesel yang memakan belanja besar dan hanya dapat beroperasi pada waktu terhad sahaja.

Bekalan elektrik dari sistem hidro mikro ini akan digunakan untuk kegunaan asas mereka seperti lampu, kipas angin, peti ais berkuasa rendah, televisyen, radio dan sebagainya.

CREN juga komited membantu serta merangka beberapa program sosioekonomi untuk menggalakan penduduk kampung menceburi bidang perniagaan berasaskan hasil hutan sekali gus meningkatkan

kualiti hidup penduduk kampung melalui bekalan elektrik yang sedia ada.

CREN juga telah menjalankan aktiviti-aktiviti seperti mengkaji, penyelidikan, merancang dan membangunkan sosioekonomi penduduk kampung melalui perancangan rapi dan komitmen tinggi, sebelum, semasa dan selepas siap dipasang dengan harapan akan menjadi contoh dan model untuk projek serupa di kawasan yang lain, khususnya di pedalaman Sarawak dan bagi penduduk yang memerlukan.

Penduduk kampung juga tidak perlu lagi risau mengenai situasi gangguan bekalan elektrik kerana mutu bekalan elektrik telah dipertingkatkan dengan penjaan tenaga elektrik menggunakan tenaga solar yang kini dijadikan alternatif bekalan tenaga elektrik ketika musim kemarau.

Kini, penduduk kampung telah mempunyai dua sumber tenaga elektrik dari tenaga yang boleh diperbaharui.

Penjaan tenaga elektrik

percuma ini seterusnya dapat merangsang aktiviti sosioekonomi masyarakat setempat.

Penduduk kampung juga telah merancang beberapa aktiviti ekonomi dengan menggunakan tenaga elektrik yang dijana ini kepada projek seperti ternakan ikan secara komersial, pemprosesan beras Bario menjadi Tepung Beras Bario serta pemprosesan air tebu dan nanas

Selain itu, bagi mengekalkan kemampunan sistem Hidro Mikro ini, satu jawatankuasa khas yang terdiri daripada penduduk kampung telah ditubuhkan.

Jawatankuasa tempatan ini dipertanggungjawabkan untuk menjalankan peranan melalui aktiviti pemantauan dan penyelenggaraan yang sistematik dan terancang.

Dengan melibatkan pihak komuniti dalam proses pelaksanaan projek, UNIMAS yakin sistem ini mampu dinikmati dalam jangka masa yang panjang.

DATUK Gerawat (lima dari kanan) dan Profesor Kadim (empat dari kanan) bergambar bersama penduduk kampung semasa Majlis Pelancaran & Penyerahan Projek Hidro Mikro Kampung Pa' Rampoh A & B Bario, Miri Sarawak.